

YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN OIKEUSASTEEN TUOMIOISTUIMEN
TUOMIO (viides jaosto)

11 päivänä heinäkuuta 1996 *

Asiassa T-271/94,

Eugénio Branco, Ld.^a, portugalilainen yhtiö, kotipaikka Lissabon, edustajanaan
asianajaja Bolota Belchior, Vila Nova de Gaia, prosessiosoite Luxemburgissa asian-
ajotoimisto Jacques Schroeder, 6 rue Heine,

kantajana,

vastaan

Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehenään oikeudellisen yksikön virkamies
Ana Maria Alves Vieira, prosessiosoite Luxemburgissa c/o oikeudellisen yksikön
virkamies Carlos Gómez de la Cruz, Centre Wagner, Kirchberg,

vastajana,

jossa kantaja vaatii yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuinta kumoamaan päätöksen, jonka vastaajan väitetään tehneen ja joka on annettu tiedoksi Departamento para os Assuntos do Fundo Social Europeun (Euroopan sosiaalira-

* Oikeudenkäyntikieli: portugali.

hastoa koskevia asioita käsittelevä virasto) 25.5.1994 päivätyllä kirjeellä ja vastaajan 16.6.1994 päivätyllä kirjeellä; yhtäältä päätöksellä hylättiin Euroopan sosiaalirahaston kantajalle kahta koulutusohjelmaa varten myöntämien taloudellisten tukien saldon maksupyyntö ja toisaalta alennettiin näitä taloudellisia tukia ja kantaja velvoitettiin palauttamaan Euroopan sosiaalirahaston ja Portugalin valtion aikaisemmin maksamat ennakot,

EUROOPAN YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN OIKEUSASTEEN TUOMIOISTUIN (viides jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja R. Schintgen sekä tuomarit R. García-Valdecasas ja J. Azizi,

kirjaaja: johtava hallinnollinen virkamies B. Pastor,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 4.6.1996 pidetyssä suullisessa käsittelyssä esitetyn,

on antanut seuraavan

tuomion

Asiaa koskevat säännökset ja määräykset

- 1 Euroopan sosiaalirahaston tehtävistä 17 päivänä lokakuuta 1983 tehdyn neuvoston päätöksen 83/516/ETY (EYVL L 289, s. 38) 1 artiklan 2 kohdan a alakohdan mukaan Euroopan sosiaalirahasto (jäljempänä ESR) osallistuu ammatillista koulu-

tusta ja ammatinvalintaa koskevien hankkeiden rahoittamiseen. Tämän päätöksen 5 artiklan 1 kohdan mukaan ESR:n tuki kattaa 50 prosenttia niistä menoista, joihin tukea voidaan myöntää, mutta tuki ei kuitenkaan voi ylittää asianomaisen jäsenvaltion rahoitusosuuden määrää.

- 2 Euroopan sosiaalirahaston tehtävistä tehdyn neuvoston päätöksen 83/516/ETY soveltamisesta 17 päivänä lokakuuta 1983 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2950/83 (EYVL L 289, s. 1, jäljempänä asetus) 1 artiklassa luetellaan menot, joihin voidaan myöntää ESR:n tukea.

- 3 Asetuksen 5 artiklan 1 kohdan mukaan rahoitushakemusta koskevan ESR:n hyväksymispäätöksen perusteella maksetaan ennakkona 50 prosenttia tuen määrästä sinä päivänä, jona koulutushankkeen toteuttaminen on määrä aloittaa. Saman artiklan 4 kohdan mukaisesti tuen saldon maksupyynnöön on liitettävä yksityiskohtainen selvitys koulutushankkeen sisällöstä, tuloksista sekä rahoituskohdista; asianomainen jäsenvaltio varmistaa, että maksupyynnön sisältämät tiedot ovat asiallisesti ja kirjanpidollisesti oikeita.

- 4 Asetuksen 7 artiklan 1 kohdan mukaan sekä komissio että asianomainen jäsenvaltio voivat valvoa tuen käyttöä. Euroopan sosiaalirahaston hoidosta 22 päivänä joulukuuta 1983 tehdyn komission päätöksen 83/673/ETY (EYVL L 377, s. 1, jäljempänä päätös 83/673) 7 artiklan mukaan jäsenvaltion on ilmoitettava komissiolle viipymättä sellaisen toiminnan hoidon tutkimisesta oletettujen epäkohtien vuoksi, johon tukea on myönnetty.

- 5 Lopuksi asetuksen 6 artiklan 1 kohdan mukaan silloin, kun ESR:n tukea ei ole käytetty hyväksymispäätöksen ehtojen mukaisesti, komissio voi keskeyttää tuen tai alentaa sitä taikka peruuttaa sen annettuaan asianomaiselle jäsenvaltiolle tilaisuuden tulla kuulluksi. Saman artiklan 2 kohdassa säädetään, että suoritettujen tuen määrät, joita ei ole käytetty hyväksymispäätöksen ehtojen mukaisesti, on palautet-

tava, ja jos jäsenvaltio maksaa yhteisölle summat, jotka toiminnan rahoituksesta vastaavien henkilöiden on palautettava, yhteisön oikeudet siirtyvät jäsenvaltiolle.

Oikeudenkäynnin perustana olevat tosiseikat

- 6 Vastaja myönsi kantajalle Departamento para os Assuntos do Fundo Social Europeun (Euroopan sosiaalirahastoa koskevia asioita käsittelevä virasto, jäljempänä DAFSE) 31.4.1987 ja 27.5.1987 tiedoksiantamilla päätöksillä kaksi taloudellista tukea, joiden määrät olivat 11 736 792 (hanke nro 870302 P3) ja 82 700 897 (hanke nro 870301 P1) Portugalin escudoa (PTE) koulutusohjelmia varten.

- 7 Kantaja sai 24.7.1987 ennakkoa asetuksen 5 artiklan 1 kohdan mukaisesti.

- 8 Sen jälkeen kun koulutus oli järjestetty 1.1.—31.12.1987, kantaja esitti DAFSelle tukien saldon maksupyynnöt.

- 9 DAFSE ilmoitti kahdella 24.4.1989 päivätyllä kirjeellä vastaajalle, että päätöksen 83/673 7 artiklan perusteella se keskeytti saldon maksamisen.

- 10 DAFSE ilmoitti 30.7.1990 vastaajalle, että se katsoi tietyt menot sellaisiksi, joihin ei voida myöntää tukea, ja että se oli antanut luvan siihen, että sen kantajalle ennakkona maksamia summia vastaavat summat korvataan yhteisölle.

- 11 Kahdella samana päivänä lähettämällään kirjeellä, jotka vastaanotettiin seuraavana päivänä, DAFSE vaati kantajaa palauttamaan sille 10 päivän määräajassa 1 535 946 PTE:n (hanke nro 870302 P3) ja 4 399 475 PTE:n (hanke nro 870301 P1) suuruiset ennakot, jotka ESR oli maksanut, sekä 1 256 683 PTE:n (hanke nro 870302 P3) ja 3 599 570 PTE:n (hanke nro 870301 P1) suuruiset ennakot, jotka Portugalin valtio oli maksanut kansallisena osuutena. Palauttamisvaatimuksessa täsmennettiin, ettei se vaikuttanut millään tavoin oikaisuihin, jotka saattavat osoittautua tarpeellisiksi toimivaltaisten laitosten toteuttamien tutkimusten jälkeen, eikä hankkeen nro 870301 P1:n osalta vastaajan päätökseen.
- 12 Kahdella 13.9.1993 päivätyllä kirjeellä DAFSE antoi kantajalle tiedoksi 1.9.1993 kaksi tekemäänsä päätöstä (N:o 82/93 ja N:o 84/93). Päätöksissä todettiin, että vastaajan oikeudet olivat siirtyneet DAFSElle, ja kantajaa uhattiin takaisinperinnällä, jos tämä ei palauttanut DAFSElle kahdeksan päivän kuluessa DAFSEN vastaajalle korvaamia summia.
- 13 Kantaja pyysi 12.5.1994 päivätyllä kirjeellään DAFSEa ilmoittamaan sille ne syyt, joiden vuoksi vastaaja ei vielä ollut tehnyt päätöstä näiden asioiden osalta.
- 14 DAFSE lähetti kantajalle 25.5.1994 seuraavanlaisen kirjeen:

” — —

1. On totta, että 17 päivänä lokakuuta 1983 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2950/83 6 artiklan mukaan lopullinen päätösvalta saldon maksupyynnöistä kuuluu Euroopan yhteisöjen komissiolle, joka voi keskeyttää ESR:n tuen tai alentaa sitä taikka peruuttaa sen silloin, kun tukea ei ole käytetty tukihakemusta koskevan hyväksymispäätöksen ehtojen mukaisesti.

2. Kuitenkin komission päätös riippuu sen tarkastuksen tuloksista, joka koskee sitä, että saldon maksupyynnön sisältämät tiedot ovat asiallisesti ja kirjanpidollisesti oikeita, ja jonka jäsenvaltiot varmentavat (asetuksen (ETY) N:o 2950/83 5 artiklan 4 kohta). Komissio katsoo nimittäin, että jäsenvaltioilla on parempi mahdollisuus arvioida sitä, ovatko ne menot, jotka tuensaaja on ilmoittanut aiheutuvan kyseisistä toimista, lainmukaisia, tukeen oikeuttavia, kohtuullisia ja todellisia.

3. Kansallisella tasolla DAFSEn tehtävänä on joko itse tai tähän tehtävään valtuutetun kolmannen henkilön välityksellä varmentaa se, että saldon maksupyynnön sisältämät tiedot ovat asiallisesti ja kirjanpidollisesti oikeita (18.1.1991 annetun lainsäätöasetuksen nro 37/91 2 pykälän d kohta); erityisen tilintarkastusviranomaisen osalta ei kuitenkaan edellytetä mainittua valtuutusta, koska sillä itsellään on jo toimivalta tehdä tilien tarkastuksia.

4. Siten erityinen tilintarkastusviranomainen on tarkastanut Eugénio Branco-yhtiön hankkeiden nro 870301 P1 ja nro 870302 P3 yhteydessä toteuttamien toimien tilit.

5. Sen jälkeen kun DAFSEn toimihenkilöt olivat tutkineet kyseiset saldon maksupyynnot uudestaan ottaen huomioon edellisessä kohdassa mainitun tilien tarkastuksen tulokset, DAFSE toimitti komissiolle pyyntöjä koskevan päätöksensä 30.7.1990 päivätyillä kirjeillä nrot 8241 ja 8243, joista on liitteenä jäljennös.

6. Lisäksi komissio toimittaa päätöksensä ainoastaan silloin, kun se ei ole yhdenmukainen jäsenvaltion päätösten kanssa tai kun hyväksymispäätöksen johdosta maksetaan tietty summa saldona.

7. Esillä olevassa asiassa jäsenvaltion päätös hankkeiden nro 870301 P1 ja nro 870302 P3 saldon maksupyynnöistä oli kielteinen, jolloin DAFSE maksoi välittömästi komissiolle päätöksen mukaisesti Eugénio Branco -yhtiön maksettavina olevat summat (ks. 30.7.1990 annetut maksuluvat nrot 1399/90, 1400/90, 1401/90 ja 1402/90, jotka ovat kirjeiden nrot 8241 ja 8243 liitteinä).

Tämän vuoksi komissio ei ollut toimittanut päätöstään maksupyynnöistä, koska yhteisön oikeudet olivat asetuksen (ETY) N:o 2950/83 6 artiklan 2 kohdan mukaisesti siirtyneet jäsenvaltiolle, joka oli maksanut maksettavat summat, ja komissio on näin ollen katsonut, että nämä asiat oli käsitelty loppuun.

— —”.

15 Kantaja kysyi vastaajalta 30.5.1994 päivätyllä kirjeellään, miksi vastaaja ei vielä ollut tehnyt lopullista päätöstä näissä asioissa.

16 Vastaaja vastasi 16.6.1994 seuraavanlaisella kirjeellä:

” — —

Minun on ilmoitettava teille, että Portugalin viranomaiset ovat ilmoittaneet Euroopan sosiaalirahastolle, että kyseisiin hankkeisiin sovelletaan 22.12.1983 tehdyn komission päätöksen N:o 83/673/ETY 7 artiklaa, joka kuuluu seuraavasti:

’Jäsenvaltion on ilmoitettava komissiolle viipymättä sellaisen toiminnan hoidon tutkimisesta oletettujen epäkohtien vuoksi, johon tukea on myönnetty.’

Koska DAFSE on Euroopan sosiaalirahaston virallinen yhteistyökumppani Portugalissa, jäljennös kirjeestänne on lähetetty tänään tälle laitokselle, jotta se voisi ilmoittaa teille kaikki tarpeelliset tiedot.

— — .”

Asian käsittelyn vaiheet

- 17 Kantaja jätti 22.7.1994 kannekirjelmän, jolla se on nostanut tämän kanteen.
- 18 Vastaaja esitti 29.9.1994 jättämällään asiakirjalla prosessiväitteen työjärjestyksen 114 artiklan 1 kohdan mukaisesti vastaamatta itse pääasiaan. Kantaja jätti 10.11.1994 tätä väitettä koskevan huomautuksensa.
- 19 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on 9.6.1995 päivätyllä kirjeellä kysynyt kantajalta työjärjestyksen 64 artiklan mukaisesti, oliko kantaja valittanut 30.7.1990 päivätyillä kirjeillä DAFSEn tiedoksiantamista toimista kansallisissa tuomioistuimissa. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin kehotti myös vastaajaa toimittamaan sen asiakirjan/ne asiakirjat, johon/joihin sisältyy riidanalaisten hankkeiden yhteydessä vastaajan mahdollisesti tekemä päätös/tekemät päätökset siitä, ettei saldoa makseta tai että tukea alennetaan.
- 20 Kantaja vastasi, ettei se ollut saattanut asiaa kansallisen tuomioistuimen käsiteltäväksi.
- 21 Vastaaja täsmensi seuraavaa: ”— — komissio ei ole tehnyt muodollista päätöstä siitä, ettei saldoa makseta tai että tukea alennetaan neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2950/83 6 artiklan mukaisesti — —. Koska jäsenvaltio oli yhteistyökumppaninsa DAFSEn välityksellä todennut epäkohtia riitautetun koulutushankkeen hoidossa, se keskeytti saldon maksupyynnön käsittelyn — — päätöksen 83/673 7 artiklan mukaisesti.”

- 22 Kolmannen jaoston puheenjohtaja päätti 14.7.1995 antamallaan määräyksellä, että prosessiväite käsitellään pääasian yhteydessä.
- 23 Tämän jälkeen esittelevä tuomari määrättiin viidenteen jaostoon, jonne asia myös siirrettiin.
- 24 Istunto pidettiin 4.6.1996. Tuolloin kuultiin asianosaisten edustajien lausumat ja heidän vastauksensa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen esittämiin kysymyksiin.
- 25 Viidennen jaoston puheenjohtaja päätti suullisen käsittelyn 18.6.1996 tekemällään päätöksellä.

Asianosaisten vaatimukset

- 26 Kantaja vaatii, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin
- kumoaa DAFSEn 25.5.1994 päivätyllä kirjeellä ja komission 16.6.1994 päivätyllä kirjeellä kantajalle tiedoksiannetun komission päätöksen, jolla ratkaistiin ESR:n myöntämien tukien saldon maksupyyntö ja katsottiin, ettei tukea voitu myöntää kantajan esittämiin tiettyihin menoihin, ja jossa kantaja veloitettiin
 - a) asiassa nro 870302 P3 palauttamaan 1 535 946 PTE ESR:lle ja 1 256 683 PTE Portugalin valtiolle kieltäen kantajaa ottamasta vastaan ESR:lta 991 009 PTE:n ja Portugalin valtiolta 810 826 PTE:n suuruisia summia;

- b) asiassa nro 870301 P1 palauttamaan 4 399 475 PTE ESR:lle ja 3 599 570 PTE Portugalin valtiolle kieltäen kantajaa ottamasta vastaan ESR:lta 8 589 002 PTE:n ja Portugalin valtiolta 7 027 365 PTE:n suuruisia summia;

— velvoittaa komission korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

- 27 Vastaja vaatii, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuim

— jättää kanteen tutkimatta tai ainakin hylkää sen perusteettomana;

— velvoittaa kantajan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Tutkittavaksi ottaminen

Tiivistelmä asianosaisten perusteista ja perusteluista

- 28 Vastaja esittää prosessiväitteen, joka perustuu siihen, että asia ei koske yhteisöjen tuomioistuimissa kannekelpoista tointa, ja toissijaisesti siihen, että määräajat kanteen nostamiseksi ovat päättyneet.

- 29 Vastajan mukaan, silloin kun asianomaisen jäsenvaltion viranomaiset toteavat epäkohtia ja korvaavat yhteisölle ne ennakot, jotka on maksettu perusteettomasti tuensaajalle, vastajan oikeudet siirtyvät näille viranomaisille. Vastajan mukaan asianomaiset kansalliset viranomaiset saavat tällaisen oikeuksien siirtymisen perusteella yksinomaisen toimivallan alentaa vastajan alun perin myöntämää tukea.

Komission on vastaajan mukaan tehtävä perusteltu päätös tuen alentamisesta ainoastaan silloin, kun se toteaa liiallisia tai perusteettomia menoja, vaikka jäsenvaltio on varmentanut asetuksen 5 artiklan 4 kohdan mukaisesti sen, että maksupyynnön sisältämät tiedot ovat asiallisesti ja kirjanpidollisesti oikeita. Sitä vastoin se ei voisi muuttaa saldon maksupyynnön hakijalle edullisempaan suuntaan. Näistä periaatteista seuraa vastaajan mukaan, että kansallisten viranomaisten toteuttamasta tuen alentamisesta syntynyt riita kuuluu kansallisen oikeuden soveltamisalaan silloin, kun vastaajan oikeudet ovat näin siirtyneet kansallisille viranomaisille. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimella ei näin ollen komission mukaan ole toimivaltaa ratkaista esillä olevaa asiaa.

30 Vastaaja väittää, ettei se ole esillä olevassa tapauksessa tehnyt minkäänlaista päätöstä, joka voi olla kanteen kohteena yhteisöjen tuomioistuimissa, eikä erityisesti mitään sellaista päätöstä, jolla alennettaisiin tukea. DAFSE on tehnyt vastaajan mukaan tällaiset päätökset käyttäen vastaajalta sille siirtyneisiin oikeuksiin kuuluva toimivaltaa.

31 Vaikka oletettaisiinkin, että vastaaja on tehnyt tällaiset päätökset, nämä päätökset sisältyivät vastaajan mukaan DAFSEn 30.7.1990 päivättyihin kirjeisiin. Se, että kirjeessä mainitaan toimivaltaisten toimielinten mahdollinen päätös, ei vastaajan mukaan vaikuta tällaisten päätösten lopullisuuteen, sillä tällainen täsmennys koskee ainoastaan mahdollisia kirjanpidollisia oikaisuja, jotka toimivaltaisten viranomaisten on tehtävä. Tästä seuraa se, että kantaja tiesi 1.8.1990 alkaen, että sen oli palautettava riidanalaiset summat. Näin ollen kanne on nostettu liian myöhään.

32 Lopuksi vastaajan mukaan DAFSEn 25.5.1994 päivätty kirje ja vastaajan oma 16.6.1994 päivätty kirje ovat puhtaasti tiedotusluonteisia, eivätkä ne siten ole EY:n perustamissopimuksen 173 artiklan mukaisesti kannekelpoisia päätöksiä. Vaikka näihin kirjeisiin sisältyisi joitakin päätöksiä, näillä kirjeillä ainoastaan vahvistettaisiin oikeuksien siirtyminen, josta kantaja oli saanut tiedon viimeistään toisaalta niiden DAFSEn päätösten N:o 82/93 ja N:o 84/94 vuoksi, jotka annettiin kantajalle tiedoksi 13.9.1993, tai toisaalta sen takaisinperintämenettelyn vuoksi, joka aloitettiin sitä vastaan riidanalaisen hankkeiden osalta. Vastaaja pyytää ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuinta määräämään asian selvittämistoimiin ryhtymisestä

työjärjestyksen 66 artiklan mukaisesti sen selvittämiseksi, oliko kantaja todella ollut tietoinen siitä, että oikeudet olivat siirtyneet DAFSElle ja että asia oli luonteeltaan kansallinen.

- 33 Kantaja huomauttaa, että DAFSEN 30.7.1990 päivätyt kirjeet on katsottava kansallisen laitoksen kirjeiksi, eikä niitä voida katsoa vastaajan kirjeiksi.
- 34 Kantaja päättelee mainittujen kirjeiden joistakin kohdista, joissa ilmoitetaan tutkimuksista ("— — sen jälkeen kun — — on tutkinut kyseisen asian uudestaan, seuraavat menot on katsottu sellaisiksi, joita ei voida tukea — — tämä ei vaikuta millään tavoin mahdollisiin oikaisuihin, jotka saattavat osoittautua tarpeellisiksi toimivaltaisten laitosten toteuttamien tutkimusten jälkeen"), ja hankkeen nro 870301 P1:n osalta vastaajan päätöksestä ("— — tämä ei vaikuta millään tavoin mahdollisiin oikaisuihin — — ja komission asiassa tekemän päätöksen jälkeen"), että kirjeet olivat ainoastaan valmistelutoimia. Kantaja viittaa tältä osin kannekelpoisia toimia koskevaan oikeuskäytäntöön (asia 60/81, IBM v. komissio, tuomio 11.11.1981, Kok. 1981, s. 2639, 8 kohta; asia T-64/89, Automec v. komissio, tuomio 10.7.1990, Kok. 1990, s. II-367, 42 ja 46 kohta) ja yhdistetyissä asioissa 23/63, 24/63 ja 52/63, Henricot vastaan korkea viranomainen, 5.12.1963 annettuun tuomioon (Kok. 1963, s. 439, ja erityisesti s. 455), jossa yhteisöjen tuomioistuin katsoi, että lopullinen päätös edellyttää, että ne, joille se on osoitettu, voivat selvästi havaita, että kyseessä on tällainen toimi.
- 35 Kantajan mukaan näihin 30.7.1990 päivättyihin kirjeisiin ei sisältynyt vastaajan päätöksiä, eikä kirjeissä mainittu näitä, sillä vastaaja ei vielä tuolloin ollut tehnyt mainittua päätöstä. Koska alkuperäistä toimea ei ollut, riitautettu toimi ei voinut olla luonteeltaan vahvistava.
- 36 Kantaja oli väitteensä mukaan odottanut tutkimusten tuloksia ja vastaajan lopullista päätöstä, mutta sille ei ollut koskaan ilmoitettu tällaisen päätöksen olemassaolosta eikä liioin mistään maksusta tai maksun epäamisestä. Kantajan mukaan aseuksen 5 artiklan 5 kohdassa edellytetään tällaisen tiedon antamista.

37 Kantaja huomauttaa lopuksi, ettei se ollut tietoinen mistään sitä vastaan aloitetusta takaisinperintämenettelystä.

Yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointi asiasta

38 Vastaaja väittää ennen kaikkea, ettei se ollut tehnyt päätöstä esillä olevassa asiassa, sillä sen tehtävänä ei ole tehdä tuen alentamista koskevaa päätöstä silloin, kun kansallinen viranomainen katsoo, että tiettyihin menoihin ei voida myöntää tukea, ja kun kansallinen viranomainen korvaa komissiolle ennakon, joka on maksettu tuensaajalle perusteettomasti. Tällaisessa tapauksessa komission oikeudet, myös oikeus alentaa tukea, siirtyvät kansalliselle viranomaiselle.

39 Tätä käsitystä ei voida hyväksyä. DAFSElla ja muilla ESR:n hankkeiden rahoituksessa toimivaltaisilla kansallisilla viranomaisilla on saldon maksupyynnön osalta mahdollisuus ehdottaa ESR:n taloudellisen tuen alentamista asetuksen 5 artiklan 4 kohdan mukaisesti. Komissio kuitenkin ratkaisee saldon maksupyynnöt, ja sillä on yksinomainen toimivalta alentaa ESR:n taloudellista tukea asetuksen 6 artiklan 1 kohdan mukaisesti. Tästä seuraa, että ESR:n tuen saajaan nähden nimenomaan komissiolla on oikeudellinen vastuu tuen alentamispäätöksestä riippumatta siitä, onko kyseinen kansallinen viranomainen ehdottanut tätä alentamista (asia T-85/94, komissio v. Branco, tuomio 13.12.1995, 23 ja 24 kohta, Kok. 1995, s. II-2993).

40 Komission asiana, eikä jäsenvaltion, on näin ollen ratkaista se, ovatko tuensaajalle aiheutuneet menot komission hyväksymispäätöksessä asettamien ehtojen mukaiset, ja jäsenvaltion tehtävänä on tällöin ainoastaan valvoa yhteistyössä komission kanssa, että päätöstä noudatetaan.

- 41 Koska komissiolla on asetuksen 6 artiklan 1 kohdan nojalla yksinomainen toimivalta alentaa ESR:n tukia, DAFSElle ei näin ollen voinut siirtyä tätä oikeutta.
- 42 Lisäksi asetuksen 6 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu oikeuksien siirtyminen ei suinkaan koske 6 artiklan 1 kohdassa annettua toimivaltaa vaan ainoastaan perusteettomasti maksettujen ennakoiden palauttamiseen liittyviä yhteisön oikeuksia.
- 43 Nämä oikeudet siirtyvät jäsenvaltiolle, jos se maksaa komissiolle summat, jotka toiminnan rahoituksesta vastaavan henkilön on palautettava (6 artiklan 2 kohdan loppuosa). Ainoastaan sellaiset tuensaajalle maksetut summat, joita ei ole käytetty hyväksymispäätöksen ehtojen mukaisesti, on palautettava (6 artiklan 2 kohdan ensimmäinen virke). Koska taloudellisen tuen käytön soveltuvuuden arviointi kuuluu yksinomaisesti komissiolle, oikeuksien siirtyminen edellyttää näin ollen komission sitä edeltävää päätöstä.
- 44 Esillä olevassa asiassa on syytä tutkia, onko vastaaja tehnyt asetuksen 6 artiklan 1 kohdan mukaisen päätöksen tuen alentamisesta.
- 45 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin muistuttaa tältä osin siitä, että jotta toimi voisi merkitykseltään vastata päätöstä, niiden, joille toimi on osoitettu, on voitava selvästi havaita, että kyseessä on tällainen toimi (em. yhdistetyt asiat Henricot v. korkea viranomainen, s. 455).
- 46 DAFSEn 25.5.1994 päivätyistä kirjeistä ei kuitenkaan ilmene, että vastaaja olisi tehnyt minkäänlaista päätöstä tuen alentamisesta tai saldon maksamatta jättämisestä. DAFSE esittää siinä päinvastoin ne syyt, joiden vuoksi komissio katsoo, ettei sen tarvitse tehdä tällaista päätöstä silloin, kun kansallinen viranomainen itse päättää alentaa tukea, kuten esillä olevassa asiassa. Näin ollen kirjettä ei voida tulkita siten, että siinä annettaisiin tiedoksi tällainen päätös.

- 47 Sitä paitsi 16.6.1994 päivätty kirje tukee sitä, ettei vastaaja ole tehnyt tällaista päätöstä. Kirjeessä nimittäin mainitaan päätöksen 83/673/ETY 7 artikla. Tämä artikla koskee kuitenkin tilannetta, jossa tuen käyttöä tutkitaan. Kirjeestä voidaan siten päätellä, että tutkimus oli 16.6.1994 edelleen kesken, eikä vastaaja näin ollen ollut vielä tehnyt päätöstä riidanalaisesta tuesta.
- 48 Tällaista päätöstä ei voida myöskään johtaa siitä, että DAFSE on korvannut osan kantajalle suoritetuista ennakoista, koska vastaaja ei ollut vaatinut, että nämä summat on korvattava sille.
- 49 Vastaaja on lisäksi jatkuvasti sekä kirjelmissään että vastauksissaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen esittämiin kirjallisiin kysymyksiin (ks. edellä 21 kohta) samoin kuin istunnossa kiistänyt, että se olisi tehnyt päätöstä tuen alentamisesta tai saldon maksamatta jättämisestä.
- 50 Kantaja ei myöskään ole näyttänyt toteen, että olisi olemassa mitään muutakaan vastaajan toimea, jonka tarkoituksena olisi ollut muuttaa sen 31.4.1987 ja 27.5.1987 tekemiin hyväksymispäätöksiin perustuvaa oikeudellista asemaa.
- 51 Näin ollen ei ole näytetty toteen, että vastaaja olisi tehnyt päätöksen tuen alentamisesta tai saldon maksamatta jättämisestä.
- 52 Näin ollen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen on todettava vain, ettei esillä olevassa asiassa ole kyse perustamissopimuksen 173 artiklassa tarkoitettusta kannekelteisestä toimesta.
- 53 Koska joka tapauksessa ainoastaan komissiolla on toimivalta alentaa ESR:n tukea, DAFSEn 30.7.1990 ja 1.9.1993 tekemillä päätöksillä kansallisen rahoitusosuuden alentamisesta ja vaatimuksesta palauttaa tietyt summat (ks. edellä 11 ja 12 kohta)

on puhtaasti kansallinen luonne, eikä niitä voida millään tavoin katsoa yhteisön toimielimen päätöksiksi. Yhteisöjen tuomioistuimet eivät valvo näitä päätöksiä, koska toimivaltaisen kansallisen tuomioistuimen asiana on valvoa riidanalaisia tukia koskevien yhteisön toimien kansallisten täytäntöönpanotoimien pätevyyttä. Kansallinen tuomioistuin voi tässä yhteydessä perustamissopimuksen 177 artiklan mukaisesti saattaa yhteisöjen tuomioistuimen ratkaistavaksi kysymyksen kyseisten yhteisön toimien pätevydestä.

54 Kumoamiskannetta ei voida näin ollen ottaa tutkittavaksi, koska kyseessä ei ole perustamissopimuksen 173 artiklassa tarkoitettu kannekelpoinen toimi, eikä ole tarpeen suostua edellä 32 kohdassa mainittuun vastaajan pyyntöön asian selvittämistoimiin ryhtymiseksi.

55 Siinäkin tapauksessa, että kanne katsottaisiin perustamissopimuksen 175 artiklan kolmannen kohdan mukaisesti nostetuksi laiminlyöntikanteeksi, joka perustuu siihen, ettei saldon maksupyynnöstä ole tehty päätöstä, kannetta ei voitaisi ottaa tutkittavaksi, koska perustamissopimuksen 175 artiklan toisessa kohdassa tarkoitettuja olennaisia menettelymääräyksiä ei ole noudatettu.

56 Kaiken edellä esitetyn perusteella kanne on jätettävä tutkimatta.

Oikeudenkäyntikulut

57 Yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen työjärjestyksen 87 artiklan 2 kohdan mukaan asianosainen, joka häviää asian, veloitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Kuitenkin työjärjestyksen 87 artiklan 3 kohdan toisen alakohdan mukaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin voi velvoittaa asian voittaneen osapuolen korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jotka tuomioistuin katsoo asianosaisen tarpeettomasti tai haitantekona aiheuttaneen toiselle asianosaiselle.

58 Esillä olevassa asiassa vastaaja on laiminlyönyt velvoitteensa, kun se ei ole ratkaisu-
 sut saldon maksupyyntöjä. Vastaajan 16.6.1994 päivätty kirje aiheutti vain lisää
 sekaannusta riidanalaisen tuen asemasta. Lopuksi esittämättä yhtään varteen otet-
 tavaa perustelua vastaaja on pysynyt perusteettomasti kannassaan huolimatta
 samojen asianosaisten välisessä edellä mainitussa asiassa komissio vastaan Branco
 annetusta tuomiosta, jossa selvästi todettiin, että vastaajalla yksin oli toimivalta
 alentaa ESR:n taloudellista tukea. Näiden eri seikkojen vuoksi kantajalle on aiheu-
 tunut turhia kuluja. Näin ollen on syytä soveltaa työjärjestyksen 87 artiklan 3 koh-
 dan toista alakohtaa ja velvoittaa vastaaja korvaamaan kaikki oikeudenkäyntikulut.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN OIKEUSASTEEN TUOMIOISTUIN (viides jaosto)

on antanut seuraavan tuomiolauselman:

- 1) Kannetta ei oteta tutkittavaksi.
- 2) Vastaaja velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Schintgen

García-Valdecasas

Azizi

Julistettiin Luxemburgissa 11 päivänä heinäkuuta 1996.

H. Jung

R. Schintgen

kirjaaja

viidennen jaoston puheenjohtaja